

ΜΑΘΗΜΑ ΙΧ, ΜΑΘΗΜΑ ΧΥ**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit. Brutus ex vulnere dolore magno cultrum extrahit et delictum punire parat.

β) Germani non student agriculturae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να αντιστοιχίσετε τις λατινικές λέξεις της στήλης Α' με τις ετυμολογικά συγγενείς νεοελληνικές λέξεις της στήλης Β'. Δύο λέξεις της στήλης Β' περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1.pater	α.ποινικοποίηση
2.femina	β.λουτρόπολη
3.punire	γ.πατριαρχία
4.agriculturae	δ.θηλυπρέπεια
5.lavantur	ε.παταγώδης
	στ.αγρόκτημα
	ζ.λατρευτικός

Μονάδες 10

Β.6.α) Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις: uxoris, maestam, magno, carne, cum potestate.

Μονάδες 10

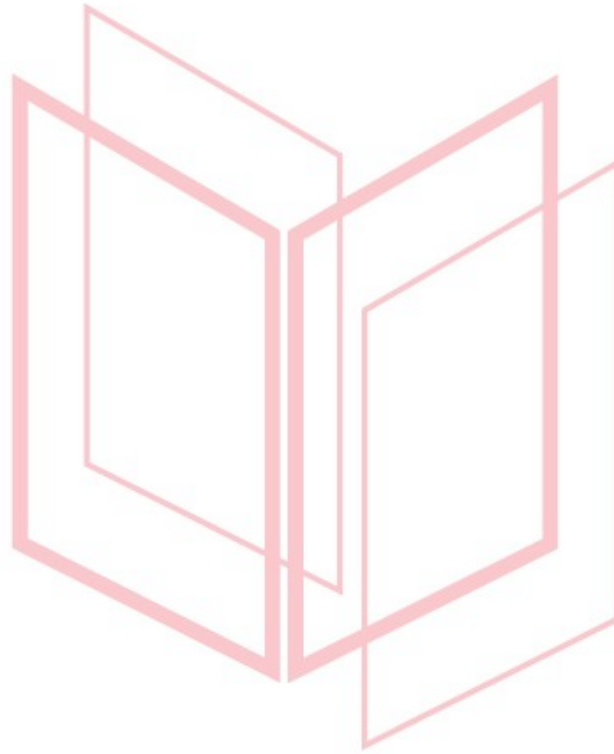
β) Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit: Στην παραπάνω πρόταση να αναγνωριστεί συντακτικά η λέξη eius και να βρεθεί αν δηλώνει κτήση με ή χωρίς αυτοπάθεια (Μονάδες 4). Να αντικατασταθεί η λέξη eius με τον σωστό τύπο της αντωνυμίας suus-sua-suum (Μονάδες 2), να επισημανθεί η συντακτική

15469

διαφορά που προκύπτει (Μονάδες 2) και να βρεθεί αν δηλώνεται κτήση με ή χωρίς αυτοπάθεια (Μονάδες 2).

Μονάδες 10

Μονάδες 20

αξιμολόγησης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

15469-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A.α) Ο Ταρκύνιος ο Υπερήφανος, έβδομος και τελευταίος από τους βασιλιάδες (ή βασιλείς), με αυτόν τον τρόπο χάνει την εξουσία. Ο γιος του Σέξτος Ταρκύνιος προσβάλλει την τιμή της Λουκρητίας, συζύγου του Κολλατίνου. Ο σύζυγος και ο πατέρας και ο Ιούνιος Βρούτος βρίσκουν αυτήν περίλυπη. Σε εκείνους η γυναίκα με δάκρυα αποκαλύπτει την αδικία και με μαχαίρι αυτοκτονεί. Ο Βρούτος βγάζει (τραβώντας) από το τραύμα με μεγάλο πόνο το μαχαίρι και ετοιμάζεται να τιμωρήσει το έγκλημα.

β) Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία, (αλλά) τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει (ή η πολιτεία διεξάγει) πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου.

B.2. 1 → γ

2 → δ

3 → α

4 → στ

5 → β

B.6.α) *uxōris*: ομοιόπτωτος προσδιορισμός, παράθεση στη λέξη *Lucretiae*.

maestam: κατηγορούμενο στο αντικείμενο *eam* του ρήματος *inveniunt*.

magno: ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη *dolore*.

carne: αφαιρετική οργανική του μέσου στο ρήμα *nutriuntur*.

cum potestate: εμπρόθετος προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα *creantur*.

β.) *eius*: ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική κτητική στη λέξη *filius*.

Filius eius: με τη λέξη *eius* δηλώνεται κτήση χωρίς αυτοπάθεια.

Filius eius → *filius suus*

filius suus: το *suus* συντακτικά είναι ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη *filius* και δηλώνεται κτήση με αυτοπάθεια.

ΜΑΘΗΜΑ IV, ΜΑΘΗΜΑ X, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) *Iustitiā inter se certābant et patriam curābant. In bello pericula audaciā propulsābant et beneficiis amicitias parābant.*

β) *Postea lūlus, Aenēae filius, regnum ab Lavinio transferet et Albam Longam munit. Post trecentos annos Iliā duos filios, Rōmulum et Remum, pariet, quos lupa nutrit. Rōmulus moenia Martia condet Romanosque de suo nomine appellābit. Rōmānis imperium sine fine erit.*

γ) *Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte.*

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να βρείτε μια λέξη στη Νέα Ελληνική που έχει ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν: *patriam, bello, pericula, transferet, imperium.*

Μονάδες 10

B.6.α) Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις:

audaciā, filius, Rōmulum, bellum, vitae.

Μονάδες 10

β) *inter se certābant*: να βρεθεί η συντακτική λειτουργία του εμπρόθετου προσδιορισμού *inter se* (Μονάδες 2) και να δηλωθεί η ίδια συντακτική λειτουργία και με τα άλλα δύο πρόσωπα (α' και β' πρόσωπο), κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές και στον ρηματικό τύπο *certābant* (Μονάδες 8).

Μονάδες 10**ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**
Μονάδες 20

15470-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A. α) Συναγωνίζονταν μεταξύ τους ως προς τη δικαιοσύνη και φρόντιζαν (για) την πατρίδα. Στον πόλεμο απομάκρυναν τους κινδύνους με τόλμη και αποκτούσαν συμμαχίες με ευεργεσίες.

β) Αργότερα ο Ίουλος, ο γιος του Αινεία, θα μεταφέρει το βασίλειο από το Λαβίνιο και θα οχυρώσει την Άλβα Λόγγα. Μετά από τριακόσια χρόνια, η Ιλία θα γεννήσει δύο γιους, τον Ρωμόλο και τον Ρώμο, τους οποίους θα αναθρέψει μια λύκαινα. Ο Ρωμόλος θα χτίσει τα τείχη του Άρη και θα ονομάσει τους Ρωμαίους από το όνομά του. Στους Ρωμαίους η εξουσία θα υπάρχει χωρίς τέλος.

γ) Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει (ή η πολιτεία διεξάγει) πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου.

B.2. patriam: πατρίδα, πατριώτης, πατριωτικός, πατριδογνωσία.

bello: ρέμπελος

pericula: πείρα, έμπειρος, εμπειρία, απόπειρα, πεπειραμένος.

transferet: φέρω, φορά, διαφορά, διαφορετικός, προσφορά, προσφέρω

imperium: ιμπεριαλιστής, ιμπεριαλιστικός, ιμπεριαλισμός.

B.6.α) audaciā: αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα propulsabant.

filius: ομοιόπτωτος προσδιορισμός ως παράθεση στη λέξη Iulus.

Rōmulum: ομοιόπτωτος προσδιορισμός ως επεξήγηση στη λέξη filios.

bellum: αντικείμενο του ρήματος gerit.

vitae: γενική αντικειμενική στη λέξη potestate.

β) inter se: εμπρόθετος προσδιορισμός της αλληλοπάθειας στο ρήμα certabant.

inter nos certabamus

inter vos certabatis.

ΜΑΘΗΜΑ Χ, ΜΑΘΗΜΑ ΧV**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) Postea lūlus, Aenēae filius, regnum ab Lavinio transferet et Albam Longam muniēt. Post trecentos annos Iliā duos filios, Rōmulum et Remum, pariet, quos lupa nutriet.

β) Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να διαλέξετε ποια από τις δύο νεοελληνικές λέξεις της στήλης Β΄ έχει ετυμολογική συγγένεια με τη λατινική λέξη που σας δίνεται στη στήλη Α΄.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
α. transferet	i. παράφορος ii. παράλογος
β. muniēt	i. αμυντικός ii. αμοραλιστής
γ. agricultūrae	i. αγριότητα ii. αγρανάπαυση
δ. lacte	i. λακτόζη ii. λάκτισμα
ε. pelles	i. παίγνιο ii. πέλημα

Μονάδες 10

B.6.α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

duos, omnis, pedibus, ephippiōrum, res.

Μονάδες 10

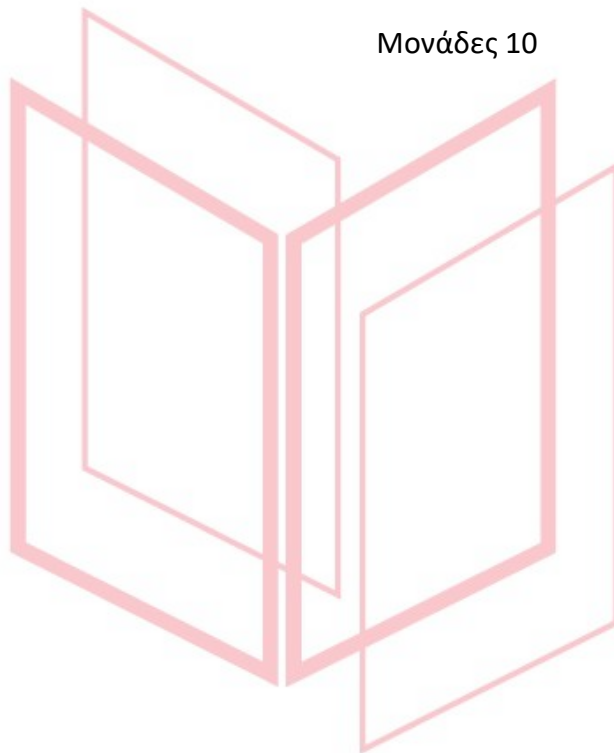
β) «Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur»: Στην περίοδο λόγου που σας δόθηκε:

15702

αφού χαρακτηρίσετε ως προς το είδος της την πρόταση «Cum civitas bellum gerit» (Μονάδα 1) και προσδιορίσετε το είδος του συνδέσμου cum (Μονάδα 1), να κάνετε πλήρη συντακτική αναγνώριση των όρων των προτάσεων «Cum civitas bellum gerit», και «magistrātus creantur» (μονάδες 5) και να μετατρέψετε την πρόταση «magistrātus creantur (a Germanis)» στην ενεργητική φωνή. (Μονάδες 3)

Μονάδες 10

Μονάδες 20

αθηνάϊκῆς

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

15702-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A.α) Αργότερα ο Ίουλος, ο γιος του Αινεία, θα μεταφέρει το βασίλειο από το Λαβίνιο και θα οχυρώσει την Άλβα Λόγγα. Μετά από τριακόσια χρόνια, η Ιλία θα γεννήσει δύο γιους, τον Ρωμύλο και τον Ρώμο, τους οποίους θα αναθρέψει μια λύκαινα.

β) Όλη (ολόκληρη) η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι και στη σπουδή/ασχολία των στρατιωτικών πραγμάτων/με τα στρατιωτικά πράγματα (στις στρατιωτικές ασχολίες). Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία· τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (Αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει /η πολιτεία διεξάγει πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά (τους) και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό.

B.2. transferet → i. παράφορος

muniēt → i. αμυντικός

agricultūrae → ii. αγρανάπαυση

lacte → i. λακτόζη

pellēs → ii. πέλμα

B.6.α) duos → ομοιόπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη filios.

omnis → ομοιόπτωτος, κατηγορηματικός προσδιορισμός στη λέξη vita.

pedibus → αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα proeliantur.

erhippiōdum → γενική αντικειμενική (ετερόπτωτος προσδιορισμός) στη λέξη usus.

res → κατηγορούμενο στο υποκείμενο usus λόγω του συνδετικού ρήματος habetur.

β) Η φράση «Cum civitas bellum gerit» είναι δευτερεύουσα επιρρηματική, χρονική πρόταση, της οποίας ο σύνδεσμος cum ονομάζεται επαναληπτικός (μαζί με οριστική δηλώνει την αόριστη επανάληψη).

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Συντακτική αναγνώριση:

«Cum civitas bellum gerit»

gerit: ρήμα

civitas: υποκείμενο του ρήματος gerit.

bellum: αντικείμενο του ρήματος gerit.

«magistrātus creantur»

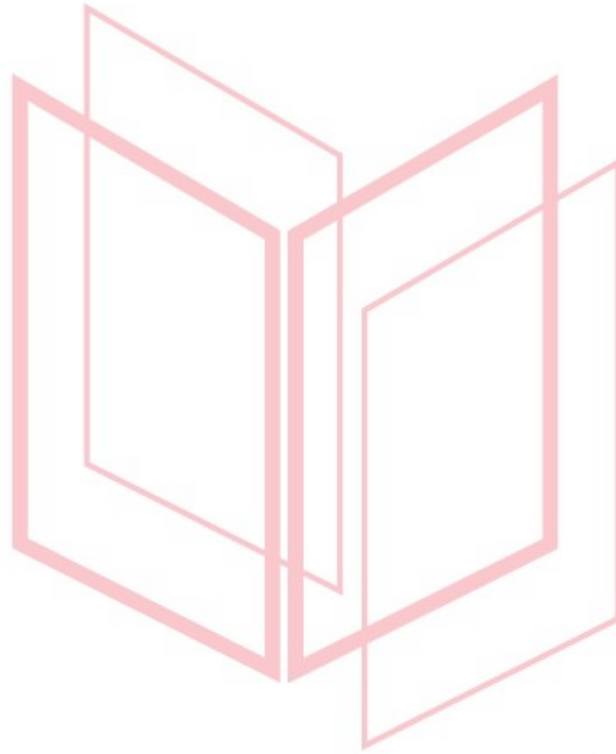

15702-Λύση

creantur: ρήμα

magistrātus: υποκείμενο του ρήματος creantur.

Μετατροπή στην ενεργητική φωνή της πρότασης «magistrātus creantur (a Germanis)» → (Germani) creant magistrātus.

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΙΧ, ΜΑΘΗΜΑ ΧΥ**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt.

β) Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiorum usus res turpis et iners habetur. Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt quod eam rem, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2 Να βρεθεί με ποια λέξη των λατινικών κειμένων που σας δόθηκαν έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: μοντελισμός, ρίγος, πελματογραφία, μαεστρία, νεκρικός.

Μονάδες 10

B.6.α) Να αναγνωριστούν συντακτικά οι παρακάτω λέξεις: regum, modo, locis, equestribus, res.

Μονάδες 10

β) Maritus et pater [...] eam maestam inveniunt.

Vinum a mercatoribus ad se importari non sinunt (Germani).

Αφού αναγνωρίσετε τη σύνταξη (ενεργητική-παθητική) στις παραπάνω προτάσεις (μονάδες 2) και συγκεκριμένα τη σύνταξη του ρήματος στην πρώτη πρόταση και του απαρεμφάτου στη δεύτερη, να τη μετατρέψετε στην αντίθετή της (μονάδες 8).

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μονάδες 10**Μονάδες 20**

16630-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Α.α) Ο Ταρκύνιος ο Υπερήφανος, ο έβδομος και τελευταίος από τους βασιλείς, με αυτόν τον τρόπο χάνει την εξουσία. Ο γιος του Σέξτος Ταρκύνιος προσβάλλει την τιμή της Λουκρητίας, συζύγου του Κολλατίνου. Ο σύζυγος, ο πατέρας και ο Ιούνιος Βρούτος βρίσκουν αυτή περίλυπη.

β) Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα/πολιτεία τους κάνει/διεξάγει πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις υπομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά (τους) και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό. Δεν επιτρέπουν να εισάγεται σ' αυτούς (ή στη χώρα τους) κρασί από τους εμπόρους, επειδή, από αυτό το πράγμα/εξαιτίας αυτού του πράγματος, όπως πιστεύουν, οι άντρες γίνονται μαλθακοί κι εκθηλώνονται.

B.2 μοντελισμός → modo

ρίγος → frigidissimis

πελματογραφία → pelles

μαεστρία → magistrātus

νεκρικός → necis

B.6.α) regum → γενική διαιρετική ως ετερόπτωτος προσδιορισμός στις λέξεις septimus και ultimus.

modo → αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα perdit.

locis → απρόθετη αφαιρετική της στάσης σε τόπο στο ρήμα habent (η δήλωση της στάσης σε τόπο είναι απρόθετη, διότι το locis συνοδεύεται από επιθετικό προσδιορισμό, βλ. Αχιλλέας Τζάρτζανος, *Λατινική Γραμματική*, παράγρ. 147, υποσημείωση 2).

equestribus → ομοίπτωτος, επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη proeliis.

res → κατηγορούμενο του υποκειμένου (usus) μέσω του συνδετικού ρήματος habētur.

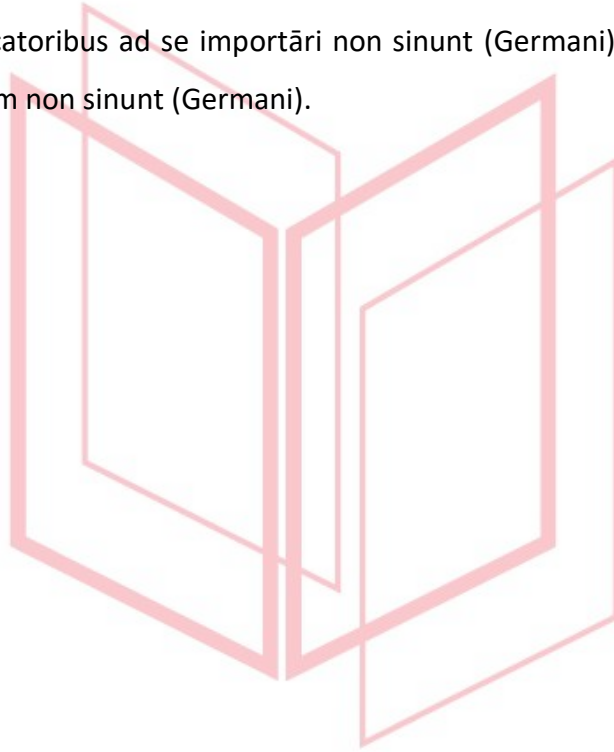
β) Στην πρόταση «Marītus et pater [...] eam maestam inveniunt» η σύνταξη του ρήματος είναι ενεργητική.

16630-Λύση

Στην πρόταση «Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt (Germani)» η σύνταξη του απαρεμφάτου είναι παθητική.

Μετατροπή στην παθητική φωνή της φράσης «Marītus et pater [...] eam maestam inveniunt» → Ea maesta a marito et patre invenitur.

Μετατροπή στην ενεργητική φωνή της σύνταξης του απαρεμφάτου στη φράση «Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt (Germani)» → Mercatores ad se importāre vinum non sinunt (Germani).

αθηνάϊκων

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ XIV, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) Quem simul aspexit Cassius, timōrem concēpit nomenque eius audīre cupīvit. Respondit ille se esse Orcum. Tum terror Cassium concussit et e somno eum excitāvit. Cassius servos inclamāvit et de homine eos interrogāvit. Illi neminem viderant. Cassius iterum se somno dedit eandemque speciem somniāvit.

β) Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2: Να εντοπίσετε στο κείμενο μία λέξη της Λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής:

ΣΤΗΛΗ Α΄ Λατινική	ΣΤΗΛΗ Β΄ Νέα Ελληνική
1.	ουμανισμός
2.	πέλμα
3.	νεκρός
4.	πεζοί
5.	έφιππος

Μονάδες 10

B. 6. α) Να εντοπίσετε τον συντακτικό ρόλο των παρακάτω όρων συμπληρώνοντας κατάλληλα τον πίνακα:

17505

Όροι:	Συντακτικός ρόλος:
audire:	είναι ..... στο .....
e somno:	είναι ..... στο .....
somno:	είναι ..... στο .....
vitae:	είναι ..... στο .....
res:	είναι ..... στο .....

(Μονάδες 10)

β) «Respondit ille se esse Orcum»: Να αναγνωρίσετε το είδος του απαρεμφάτου (μονάδες 2), να εντοπίσετε το υποκείμενο του απαρεμφάτου (μονάδες 3) και να αιτιολογήσετε την πτώση του (μονάδες 5).

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθλημπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

17505-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. α) Μόλις τον είδε ο Κάσσιος, τον έπιασε φόβος και θέλησε να πληροφορηθεί το όνομά του. Εκείνος απάντησε ότι ήταν ο Πλούτωνας. Τότε τρόμος συντάραξε τον Κάσσιο και τον σήκωσε από τον ύπνο. Ο Κάσσιος φώναξε τους δούλους και τους ρώτησε για τον άνθρωπο. Εκείνοι δεν είχαν δει κανένα. Ο Κάσσιος για δεύτερη φορά παραδόθηκε στον ύπνο και ονειρεύτηκε την ίδια μορφή.

β) Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (Αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει (ή η πολιτεία διεξάγει) πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά τους και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό.

B2.

ΣΤΗΛΗ Α΄ Λατινική	ΣΤΗΛΗ Β΄ Νέα Ελληνική
1. homine	ουμανισμός
2. pelles	πέλμα
3. necis(que)	νεκρός
4. pedibus	πεζοί
5. ehippiorum	έφιππος

B.6. α)

Όροι:	Συντακτικός ρόλος:
audire:	είναι αντικείμενο, τελικό απαρέμφατο στο ρήμα curavit
e somno:	είναι εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει την κατάσταση στο ρήμα excitavit (πιο συγκεκριμένα την έξοδο από κατάσταση)

17505-Λύση

somno:	είναι έμμεσο αντικείμενο (σε δοτική) στο ρήμα <i>dedit</i>
vitae:	είναι γενική αντικειμενική στο <i>potestate</i>
res:	είναι κατηγορούμενο στο <i>usus</i> (μέσω του ρήματος <i>habetur</i>)

β) Το απαρέμφατο *esse* είναι ειδικό. Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου *esse* είναι το *se*. Το υποκείμενο του ειδικού απαρεμφάτου βρίσκεται πάντα σε αιτιατική και δεν παραλείπεται παρά το γεγονός ότι ταυτίζεται νοηματικά με το υποκείμενο του ρήματος (λατινισμός).

αθηνάπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ VII, ΜΑΘΗΜΑ XV

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Caesar propter frumenti inopiam legiōnes in hibernis multis conlocat. Ex quibus quattuor in Nervii hiemāre iubet et tribus imperat in Belgis remanēre. Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet.

β) Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B. 2. Να αντιστοιχίσετε τους όρους των δύο στηλών που έχουν μεταξύ τους ετυμολογική συγγένεια (3 από τις λέξεις της στήλης B περισσεύουν):

A	B
hiemare	αντιμιλιταριστικός
castra	αγροτεμάχιο
militaris	καστροπολιτεία
agriculturae	λακτόζη
lacte	λακκούβα
	κάστανο
	χυμώδης
	ξεχειμωνιάζω

Μονάδες 10

17538

B. 6. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις:

frumenti:	είναι.....	στο.....
tribus:	είναι.....	στο.....
carne:	είναι	στο.....
frigidissimis:	είναι	στο.....
in fluminibus:	είναι	στο.....

(μονάδες 10)

β) Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet.

Αφού αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης του απαρεμφάτου (ενεργητική / παθητική) και εντοπίσετε το υποκείμενό του (4 μονάδες), να το μετατρέψετε στην αντίθετη σύνταξη και να κάνετε όλες τις απαραίτητες αλλαγές (6 μονάδες).

(μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

17538-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

α) Ο Καίσαρας εξαιτίας της έλλειψης των δημητριακών / του σιταριού εγκαθιστά τις λεγεώνες σε πολλά χειμερινά στρατόπεδα. Από αυτές τέσσερις διατάζει να ξεχειμωνιάσουν στην χώρα των Νερβίων και τρεις διατάζει να παραμείνουν στη χώρα των Βέλγων. Διατάζει όλους τους διοικητές των λεγεώνων να εισάγουν / φέρουν σιτάρι μέσα στο στρατόπεδο.

β) Ολόκληρη η ζωή των Γερμανών περιορίζεται / συνίσταται στο κυνήγι και τη σπουδή των στρατιωτικών (πραγμάτων) / την ασχολία με τα στρατιωτικά (πράγματα). Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με την γεωργία· τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Σε πάρα πολύ παγωμένους τόπους φορούν / έχουν μόνο δέρματα (ζώων) και πλένονται σε ποτάμια. Κάθε φορά που η πολιτεία διεξάγει πόλεμο, εκλέγονται αρχές με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογα και μάχονται πεζοί: η χρήση σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό.

B. 2.

A	B
hiemare	ξεχειμωνιάζω
castra	καστροπολιτεία
militaris	αντιμιλιταριστικός
agriculturae	αγροτεμάχιο
lacte	λακτόζη

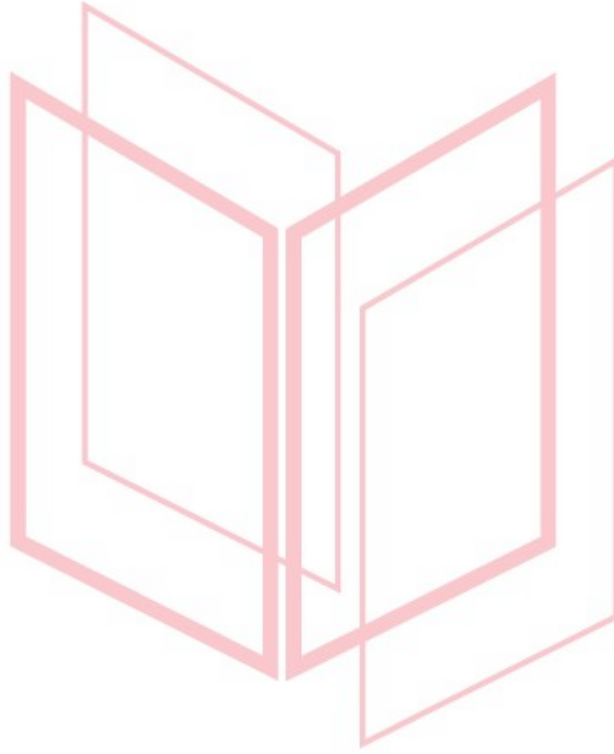
B. 6. α)

frumenti:	είναι γενική αντικειμενική στο <i>in</i> oriam
tribus:	είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα <i>imperat</i> (ενν. <i>legionibus</i>)
carne:	είναι αφαιρετική οργανική του μέσου στο ρήμα <i>nutriuntur</i>
frigidissimis:	είναι επιθετικός προσδιορισμός στο <i>locis</i>
in fluminibus:	είναι εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο ρήμα <i>lavantur</i>

17538-Λύση

β) importare: απαρέμφατο σε ενεργητική σύνταξη με υποκείμενο το legatos

Frumentum in castra importari iubet (a legatis omnibus).

αθημπινίσης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ VII, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΟ**

α) Caesar propter frumenti inopiam legiōnes in hibernis multis conlocat. Ex quibus quattuor in Nervii hiemāre iubet et tribus imperat in Belgis remanēre. Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet. Milites his verbis admonet: «Hostes adventāre audio; speculatōres nostri eos prope esse nuntiant.

β) Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα

Μονάδες 20

B. 2. Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις της στήλης A από το κείμενο με τις ετυμολογικά συγγενείς λέξεις της στήλης B της Νέας Ελληνικής:

ΣΤΗΛΗ Α (ΛΕΞΕΙΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ)	ΣΤΗΛΗ Β (ΛΕΞΕΙΣ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ)
1 quattor	α συνισταμένη
2 hiemare	β κουλτουριάρης
3 verbis	γ τετραπλός
4 consistit	δ βερμπαλιστής
5 agriculturæ	ε χειμωνιάτικος

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Μονάδες 10

B. 6. α) Στο α' κείμενο στις περιόδους λόγου (Caesar propter...admonet) εντοπίστε τις αφαιρετικές-εμπρόθετες και απρόθετες- και συμπληρώστε τον παρακάτω πίνακα:

Αφαιρετική στο κείμενο (μονάδες 0,5X5=2,5)	Εκφορά (εμπρόθετη-απρόθετη) (μονάδες 0,5X5=2,5)	Επιρρηματική σχέση που εκφράζει (μονάδες 0,5X5=2,5)	Προσδιορίζει (μονάδες 0,5X5=2,5)

17768

(Μονάδες 10)

β. Στην παρακάτω περίοδο λόγου να μετατρέψετε το απαρέμφατο στην παθητική σύνταξη (μονάδες 4), κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στους κύριους όρους της πρότασης (μονάδες 4). Στη συνέχεια να δικαιολογήσετε τη χρήση της παθητικής σύνταξης στο απαρέμφατο (μονάδες 2).

(Caesar) legātos omnes frumentum in castra importāre iubet.

(Μονάδες 10)

(Μονάδες 20)

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

17768-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ VII, XV

α) Ο Καίσαρας εξαιτίας της έλλειψης σιταριού εγκαθιστά τις λεγεώνες σε πολλά χειμερινά στρατόπεδα. Από αυτές διατάζει τέσσερις να ξεχειμωνιάσουν στη χώρα των Νερβίων και διατάζει τρεις να παραμείνουν στη χώρα των Βέλγων. Διατάζει όλους τους διοικητές των λεγεώνων να μεταφέρουν σιτάρι μέσα στο στρατόπεδο. Συμβουλεύει τους στρατιώτες μ' αυτά τα λόγια: «Πληροφορούμαι ότι πλησιάζουν οι εχθροί· οι ανιχνευτές μας αναγγέλλουν ότι αυτοί είναι κοντά.

β) Όλη η ζωή των Γερμανών περιορίζεται/συνίσταται στο κυνήγι και στις σπουδές/ασχολίες των στρατιωτικών (πραγμάτων). Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία· τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. (Αν και ζουν) σε πάρα πολύ παγωμένους τόπους έχουν /φορούν μόνο δέρματα (ζώων) και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η πολιτεία κάνει πόλεμο, εκλέγονται αρχές με εξουσία ζωής και θανάτου.

B.2.

1 γ, 2ε, 3δ, 4α, 5β.

B.6.α

Αφαιρετική στο κείμενο	Εκφορά (εμπρόθετη-απρόθετη)	Επιρρηματική σχέση που εκφράζει	Προσδιορίζει
in hibernis	εμπρόθετη	Εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στάσης σε τόπο	στο ρήμα conlocat
ex quibus	εμπρόθετη	Εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του διαιρεμένου όλου	στο quattuor
in Nerviiis	εμπρόθετη	Εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στάσης σε τόπο	στο απαρέμφατο hiemare
in Belgis	εμπρόθετη	Εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στάσης σε τόπο	στο απαρέμφατο remanere

17768-Λύση

verbis	Απρόθετη	Επιρρηματικός προσδιορισμός αφαιρετική οργανική του τρόπου/μέσου	στο ρήμα admonet
--------	----------	--	------------------

β) (Caesar) Legātos omnes frumentum in castra importāre iubet

Caesar frumentum in castra a legatis omnibus importari iubet .

Με το παθητικό απαρέμφατο (importari) δεν θέλουμε να δηλώσουμε το υποκείμενο

Η χρήση αυτή συνηθίζεται σε στρατιωτικές διαταγές, απαγορεύσεις.

αθηνάϊκων

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ V, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) Silius animum tenerum habēbat. Glorīae Vergili studēbat ingeniumque eius fovēbat. Eum ut puer magistrum honorābat. Monumentum eius, quod Neapoli iacēbat, pro templo habēbat.

β) Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να εντοπίσετε στο κείμενο μία λέξη της Λατινικής με ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής:

ΣΤΗΛΗ Α΄ Λατινική	ΣΤΗΛΗ Β΄ Νέα Ελληνική
1.	άνεμος
2.	μαεστρία
3.	μιλιταρισμός
4.	κουλτούρα
5.	πέλμα

Μονάδες 10

B. 6. α) Να εντοπίσετε τον συντακτικό ρόλο των παρακάτω όρων συμπληρώνοντας κατάλληλα τον πίνακα:

17931

Όροι:	Συντακτικός ρόλος:
Neapoli	είναι ..... στο .....
pro templo:	είναι ..... στο .....
omnis:	είναι ..... στο .....
ephippiōrum:	είναι ..... στο .....
res:	είναι ..... στο .....

(Μονάδες 10)

β) «Cum civitas bellum gerit»: Να χαρακτηρίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση ως προς το είδος της (Μονάδες 5), να προσδιορίσετε το είδος του συνδέσμου cum (Μονάδες 2) και τι εκφράζει (Μονάδα 2), καθώς και την έγκλιση με την οποία εκφέρεται (Μονάδα 1).

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθλημπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

17931-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. α) Ο Σίλιος είχε τρυφερή ψυχή. Τη δόξα του Βιργίλιου επεδίωκε και το πνεύμα του περιέβαλλε με αγάπη. Αυτόν τιμούσε όπως ένα παιδί (ο μαθητής) τον δάσκαλο (του) (τιμά). Το μνημείο του, το οποίο βρισκόταν στην Νεάπολη, θεωρούσε ως ναό.

β) Όλη (ολόκληρη) η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι και στη σπουδή/ασχολία των στρατιωτικών πραγμάτων/με τα στρατιωτικά πράγματα (στις στρατιωτικές ασχολίες). Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία· τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (Αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει /η πολιτεία διεξάγει πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά (τους) και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό.

B.2.

ΣΤΗΛΗ Α΄ Λατινική	ΣΤΗΛΗ Β΄ Νέα Ελληνική
1. animus	άνεμος
2. magistrum	μαεστρία
3. militaris	μιλιταρισμός
4. agriculturae	κουλτούρα
5. pelles	πέλμα

B.6. α)

Όροι:	Συντακτικός ρόλος:
Neapoli:	Είναι απρόθετη αφαιρετική που δηλώνει στάση σε τόπο (επειδή είναι όνομα πόλης γ΄ κλίσης) στο ρήμα iacebat.

17931-Λύση

pro templo:	Είναι εμπρόθετος προσδιορισμός της παραβολής που λειτουργεί ως κατηγορούμενο στη λέξη monumentum μέσω του ρήματος habebat.
omnis:	Είναι ομοιόπτωτος, κατηγορηματικός προσδιορισμός στη λέξη vita.
erhippiōrum:	Είναι ετερόπτωτος προσδιορισμός, γενική αντικειμενική στη λέξη usus.
res:	Είναι κατηγορούμενο στο υποκείμενο usus λόγω του συνδετικού ρήματος habetur.

β) «Cum civitas bellum gerit»: Είναι δευτερεύουσα επιρρηματική, χρονική πρόταση, εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό σύνδεσμο cum που εκφράζει την (αόριστη) επανάληψη και εκφέρεται με οριστική, χρόνου Ενεστώτα.

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ VI, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΟ**

α) In eā civitāte, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis. Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat.

β) Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt, quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να βρείτε με ποια λέξη από το ζεύγος νεοελληνικών λέξεων της στήλης Β' που σας δίνεται έχει ετυμολογική συγγένεια καθεμιά από τις λατινικές λέξεις της στήλης Α'.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
boni	i. μπουνάτσα ii. μπουμπουνητό
animus	i. ανεμοθύελλα ii. θυελλώδης
stat	i. σκασιαρχείο ii. σταθερός
pedibus	i. ποδόσφαιρο ii. ορθοστασία
desiliunt	i. σαλπάρω ii. σαλτάρω

Μονάδες 10

B.6.α. Στα αποσπάσματα «In eā civitāte...servant» (α' κείμενο) «Equestribus...effeminantur» (β' κείμενο) να εντοπίσετε 5 απρόθετους επιρρηματικούς προσδιορισμούς.

Στη συνέχεια να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα, τοποθετώντας τις λέξεις από το κείμενο στη στήλη α' (μονάδες 2,5), δηλώνοντας στη στήλη β' τον τρόπο (επίρρημα ή πλάγια

20022

πτώση) που εκφέρονται (μονάδες 2,5), συμπληρώνοντας στη στήλη γ' τη συντακτική λειτουργία της λέξης (μονάδες 2,5) και αναφέροντας στη στήλη δ' τη λέξη που προσδιορίζει (μονάδες 2,5).

στήλη α'	στήλη β'	στήλη γ'	στήλη δ'
Απρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στο κείμενο (μονάδες 2,5)	Τρόπος εκφοράς (επίρρημα /πλάγια πτώση (μονάδες 2,5)	Συντακτική λειτουργία (μονάδες 2,5)	Λέξη που προσδιορίζει (μονάδες 2,5)

(Μονάδες 10)

β. Στην παρακάτω πρόταση να εντοπίστε το ποιητικό αίτιο (μονάδες 1), να αιτιολογήσετε τον τρόπο εκφοράς του (μονάδες 1). Στη συνέχεια να συντάξετε το ρήμα *sinunt* με ενεργητικό απαρέμφατο (μονάδες 6) και να αιτιολογήσετε την πτώση του υποκειμένου του απαρεμφάτου (μονάδες 2)

Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt.

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20022-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ VI, XV

α) Σ' αυτή την πολιτεία, την οποία συγκρατούν/στεριώνουν οι νόμοι, οι καλοί άντρες τηρούν τους νόμους πρόθυμα. Γιατί ο νόμος είναι το θεμέλιο της ελευθερίας, η πηγή της δικαιοσύνης. Ο νους και η ψυχή και η σκέψη και η κρίση της πολιτείας βρίσκονται στους νόμους. Όπως τα σώματά μας (δεν υπάρχουν) χωρίς το νου, έτσι και η πολιτεία δεν υπάρχει (δε στέκεται) χωρίς το νόμο.

β) Όταν η χώρα τους κάνει πόλεμο, εκλέγονται άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν (κάτω) από τα άλογα και πολεμούν πεζοί: η χρήση σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό. Δεν επιτρέπουν να εισάγεται απ' τους εμπόρους κρασί σ' αυτούς (στη χώρα τους), επειδή από αυτό το πράγμα, όπως πιστεύουν, οι άνθρωποι γίνονται μαλθακοί και εκθηλώνονται.

B.2.

boni: μπουνάτσα

animus: ανεμοθύελλα

stat: σταθερός

pedibus: ποδόσφαιρο

desiliunt: σαλτάρω

B.6.α)

στήλη α'	στήλη β'	στήλη γ'	στήλη δ'
Απρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός στο κείμενο (μονάδες 2,5)	Τρόπος εκφοράς (επίρρημα /πλάγια πτώση) (μονάδες 2,5)	Συντακτική λειτουργία (μονάδες 2,5)	Λέξη που προσδιορίζει (μονάδες 2,5)
libenter	επίρρημα	επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου	στο ρήμα servant
proeliis	πλάγια πτώση, απρόθετη αφαιρετική	επιρρηματικός προσδιορισμός, απρόθετη	στο ρήμα desiliunt

20022-Λύση

		αφαιρετική του χρόνου	
saepe	επίρρημα	επιρρηματικός προσδιορισμός του ποσού ή του χρόνου (υπάρχουν 2 εκδοχές)	στο ρήμα desiliunt
pedibus	πλάγια πτώση, απρόθετη αφαιρετική	επιρρηματικός προσδιορισμός, απρόθετη αφαιρετική του τρόπου	στο ρήμα proeliantur
re	πλάγια πτώση, απρόθετη αφαιρετική	επιρρηματικός προσδιορισμός, απρόθετη αφαιρετική του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου	στα ρήματα remollescunt και effeminantur

β) a mercatoribus: ποιητικό αίτιο . Εκφέρεται εμπρόθετα με a+αφαιρετική, γιατί είναι έμψυχο και έχει a γιατί η επόμενη λέξη ξεκινά από σύμφωνο.

Σύνταξη του ρ. sino με ενεργητικό απαρέμφατο:

Mercatores vinum ad se importare non sinunt.

Το υποκείμενο του απαρεμφάτου είναι : mercatores. Τίθεται σε πτώση αιτιατική, γιατί έχουμε ετεροπροσωπία, καθώς το υποκείμενο του ρήματος (sinunt) είναι το Germani. Η σύνταξη του ρήματος sino με ενεργητικό απαρέμφατο προτιμάται, όταν θέλουμε να δηλώσουμε το υποκείμενο.

20129

ΜΑΘΗΜΑ ΙΧ, ΜΑΘΗΜΑ ΧΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ

α) Tarquinius Superbus, septimus atque ultimus regum, hoc modo imperium perdit. Filius eius Sextus Tarquinius pudicitiam Lucretiae, uxoris Collatini, laedit. Maritus et pater et Iunius Brutus eam maestam inveniunt. Illis femina cum lacrimis iniuriam aperit et cultro se ipsam interficit.

β) Germanorum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militaris consistit. Germani non student agriculturae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistratus creantur cum vitae necisque potestate.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφραστούν στη Νέα Ελληνική τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B. 2. Να επιλέξετε για καθεμία λατινική λέξη της στήλης A μια από τις τρεις νεοελληνικές λέξεις της στήλης B με την οποία είναι ετυμολογικά συγγενής.

A	B
regum	διάρρηξη ρηγόπουλο ρίγος
modo	μοντέλο μοτίβο μοτοσυκλέτα
frigidissimis	φρίκη φροντίδα

20129

	ρίγος
pelles	πέλημα πελάτης ανάπλαση
lavantur	λήψη λουτρόπολη λαβράκι

Μονάδες 10

B. 6. α) Στα παραπάνω αποσπάσματα να εντοπίσετε και να χαρακτηρίσετε συντακτικά πέντε (5) ονοματικούς ετερόπτωτους προσδιορισμούς. Να καταγράψετε, επίσης, τους όρους στους οποίους αναφέρονται.

(μονάδες 10)

β) «Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte»: να εντοπίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση (μονάδες 2) και να αναγνωρίσετε το είδος (μονάδες 2) και τον συντακτικό της ρόλο (μονάδες 2). Να σχολιάσετε τον σύνδεσμο με τον οποίο εισάγεται (μονάδες 2) καθώς και την εκφορά της (μονάδες 2).

(μονάδες 10)

Μονάδες 20

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20129-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. α) Ο Ταρκύνιος ο Υπερήφανος, ο έβδομος και τελευταίος από τους βασιλείς, χάνει την εξουσία (του) με αυτό τον τρόπο. Ο γιος του, Σέξτος Ταρκύνιος, προσβάλλει την αγνότητα (τιμή) της Λουκρητίας, της συζύγου (γυναίκας) του Κολλατίνου. Ο σύζυγος (ο άντρας της) και ο πατέρας (της) και ο Ιούνιος Βρούτος τη βρίσκουν αυτήν περίλυπη. Σε εκείνους η γυναίκα αποκαλύπτει με δάκρυα την προσβολή και αυτοκτονεί (σκοτώνεται) με ένα μαχαίρι.

β) Όλη η ζωή των Γερμανών συνίσταται (περιορίζεται) στο κυνήγι και στη σπουδή των στρατιωτικών πραγμάτων (στις στρατιωτικές ασχολίες). Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία: τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Σε τόπους πάρα πολύ παγωμένους (Αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες) έχουν (φορούν) μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Όταν (κάθε φορά που) η πολιτεία (η χώρα τους) διεξάγει (κάνει) πόλεμο, εκλέγονται άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου.

B. 2.

regum → ρηγόπουλο

modo → μοντέλο

frigidissimis → ρίγος

pelles → πέλημα

lavantur → λουτρόπολη

B. 6. α) Οι μαθήτριες/τές μπορούν να αναφέρουν πέντε (5) από τους παρακάτω ονοματικούς ετερόπτωτους επιρρηματικούς προσδιορισμούς:

regum → γενική διαιρετική στα septimus, ultimus

eius → γενική κτητική στο filius

Lucretiae → γενική κτητική (ή υποκειμενική) στο pudicitiam

Collatini → γενική κτητική στο uxoris

Germanorum → γενική υποκειμενική στο vita

20129-Λύση

rei → γενική αντικειμενική στο studiis

vitae necis(que) → γενικές αντικειμενικές στο potestate. Συνδέονται μεταξύ τους με τον συμπλεκτικό σύνδεσμο (εγκλιτική λέξη) que

β) «Cum civitas bellum gerit»: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στην κύρια που ακολουθεί, με ρήμα το creantur. Εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό σύνδεσμο cum και εκφέρεται με οριστική. Εκφράζει επανάληψη.

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ V, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΟ**

α) XVII(septendecim) libri eius de bello Punico secundo pulchri sunt. Ultimis annis vitae suae in Campaniā se tenēbat. Multos in illis locis agros possidēbat. Silius animum tenerum habēbat. Glorīae Vergili studēbat ingeniumque eius fovēbat. Eum ut puer magistrum honorābat. Monumentum eius, quod Neapoli iacēbat, pro templo habēbat.

β) Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα δοθέντα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να επιλέξετε για καθεμία λατινική λέξη της στήλης Α μια από τις δύο λέξεις της Νέας ελληνικής που προτείνονται στη στήλη Β, με την οποία είναι ετυμολογικά συγγενής.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1.agros	i. αγροτεμάχιο ii. αγορά
2.animum	i. ανόητος ii. άνεμος
3.monumentum	i. μνημείο ii. αμαθής
4.vinum	i. ζύθος ii. οινοποιός
5.effeminantur	i. θηλιά ii. θηλυκός

Μονάδες 10

B.6.α) Να εντάξετε στον πίνακα που ακολουθεί τις τέσσερις (4) αφαιρετικές (εμπρόθετες ή απρόθετες) του 1^{ου} αποσπάσματος που προσδιορίζουν ρήματα, να τις χαρακτηρίσετε και να αναφέρετε τον ρηματικό τύπο που προσδιορίζουν.

20277

Απρόθετη αφαιρετική	Ρηματικός τύπος που προσδιορίζεται	Εμπρόθετη αφαιρετική	Ρηματικός τύπος που προσδιορίζεται

(Μονάδες 10)

B.6.β) Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt: α) Να δικαιολογήσετε τη σύνταξη του ρήματος sino με παθητικό απαρέμφατο (μον.4) β) Να αντικαταστήσετε το παθητικό απαρέμφατο από το αντίστοιχο ενεργητικό και να δικαιολογήσετε τις αλλαγές που θα προκύψουν (μον.4+2)

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθηνάϊσιν

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20277-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α α) Τα δεκαεπτά βιβλία του για το δεύτερο Καρχηδονιακό πόλεμο είναι όμορφα. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του έμενε/παρέμενε στην Καμπανία. Κατείχε πολλούς αγρούς σε εκείνα τα μέρη/ Στα μέρη εκείνα είχε στην κατοχή του πολλά αγροκτήματα. Ο Σίλιος είχε ευαίσθητη ψυχή. Επιδίωκε (να φτάσει) τη δόξα του Βιργιλίου και περιέβαλλε με αγάπη το πνεύμα του/λάτρευε το πνεύμα του. Τον τιμούσε, όπως το παιδί το δάσκαλο/όπως ο μαθητής τον δάσκαλο. Το μνημείο του, που/το οποίο βρισκόταν στη Νεάπολη, το θεωρούσε (κάτι) σαν ναό.

β) Στις υπομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογα/πηδάνε από τα άλογά τους και μάχονται/πολεμάνε πεζοί· η χρήση σελών/της σέλας θεωρείται αισχρό και μαλθακό πράγμα/ντροπή και μαλθακότητα. Δεν επιτρέπουν να εισάγεται σε αυτούς κρασί από τους εμπόρους/στους εμπόρους να φέρουν κρασί στη χώρα τους, γιατί εξαιτίας του/ αυτού του πράγματος, όπως πιστεύουν, οι άνθρωποι/άνδρες γίνονται μαλθακοί και εκθηλώνονται.

B.2.

ΣΤΗΛΗ Α	ΣΤΗΛΗ Β
1.agros	i. αγροτεμάχιο
2.animum	ii. άνεμος
3.monumentum	i. μνημείο
4.vinum	ii. οινοποιός
5.effeminantur	ii. θηλυκός

B.6.α)

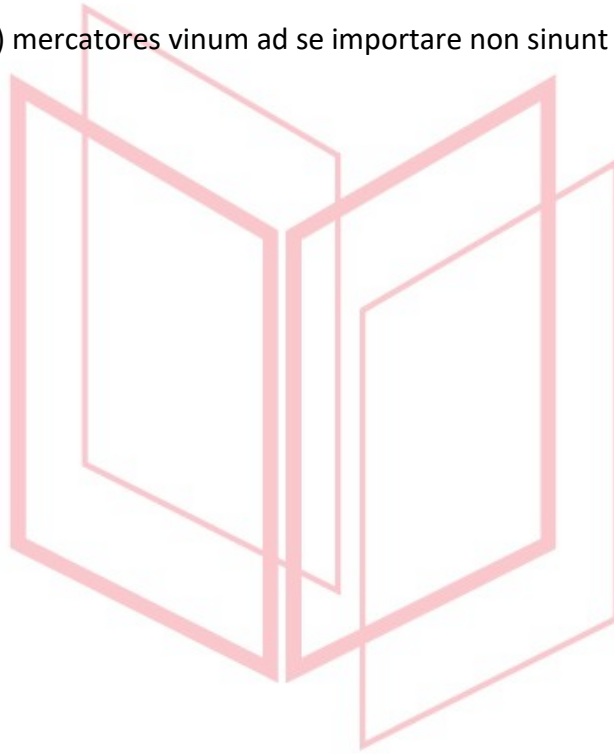
Απρόθετη αφαιρετική	Ρηματικός τύπος που προσδιορίζεται	Εμπρόθετη αφαιρετική	Ρηματικός τύπος που προσδιορίζεται
annis (χρόνος)	(se) tenebat	in Campania (στάση σε τόπο)	(se)tenebat
Neapoli (στάση σε τόπο)	iacebat	in locis (στάση σε τόπο)	possidebat

20277-Λύση

Β.6.β)

Το ρήμα *sino* μπορεί να συνταχθεί με παθητικό απαρέμφατο, όταν δε θέλουμε να δηλώσουμε το υποκείμενο· η χρήση αυτή συνηθίζεται σε στρατιωτικές διαταγές, απαγορεύσεις κτλ. Θα μπορούσε, ωστόσο, να συνταχθεί και με ενεργητικό απαρέμφατο, οπότε θα πρέπει να δηλωθεί και το υποκείμενό του σε πτώση αιτιατική.

Μετατροπή: (Germani) *mercatores vinum ad se importare non sinunt*

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ ΙΙ, ΜΑΘΗΜΑ ΧV

ΚΕΙΜΕΝΑ

α) Sed venti pontum turbant et Aenēan in Africam portant. Ibi Didō regīna novam patriam fundat. Aenēas regīnae insidias Graecōrum renarrat. Regīna Aenēan amat et Aenēas regīnam. Denique Aenēas in Italiam navigat et regīna expīrat.

β) Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur.

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να αντιστοιχίσετε τις νεοελληνικές λέξεις της στήλης Β΄ που είναι ετυμολογικά συγγενείς με τις λατινικές λέξεις της στήλης Α΄. Πέντε λέξεις της στήλης Α΄ περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. pontum	i. ναυσιπλοΐα
2. portant	ii. πεζικό
3. novam	iii. λακτόζη
4. navigat	iv. υπερπόντιος
5. agricultūrae	v. ρίγος
6. lacte	
7. carne	
8. frigidissimis	
9. potestāte	
10. pedibus	

Μονάδες 10

B.6.α.) Να βρείτε τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων των κειμένων που σας δόθηκαν:

1. regīnae	είναι ..... στο .....
2. Graecōrum	είναι ..... στο .....
3. caseo	είναι ..... στο .....

20735

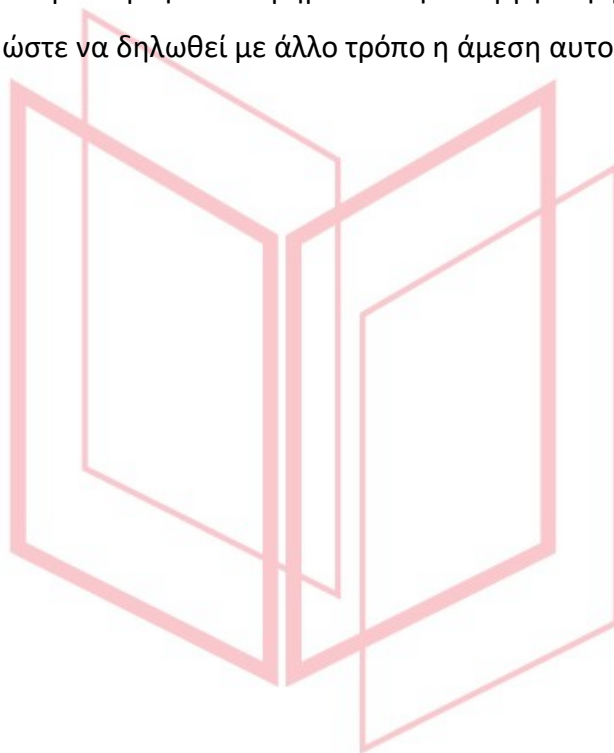
4. Locis	είναι ..... στο .....
5. iners	είναι ..... στο .....

(μονάδες 10)

β) «(Germani) lacte, caseo et carne nutriuntur» και «[...] in fluminibus lavantur»: στις παραπάνω προτάσεις, να μετατρέψετε τα ρήματα στην ενεργητική φωνή και να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές, ώστε να δηλωθεί με άλλο τρόπο η άμεση αυτοπάθεια.

(μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20735-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Α.α) Αλλά οι άνεμοι ταράζουν τη θάλασσα και (μετα)φέρουν/παρασύρουν τον Αινεία στην Αφρική. Εκεί η Διδώ η βασίλισσα ιδρύει/ θεμελιώνει νέα πατρίδα. Ο Αινείας αφηγείται από την αρχή τις ενέδρες/ τους δόλους/τα τεχνάσματα των Ελλήνων. Η βασίλισσα αγαπάει τον Αινεία και ο Αινείας τη βασίλισσα. Τελικά ο Αινείας πλέει στην Ιταλία και η βασίλισσα πεθαίνει/ξεψυχά.

β) Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία· τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες) φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει/η πολιτεία διεξάγει πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά (τους) και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό.

B.2. 1. pontum → iv. υπερπόντιος

4. navigat → i. ναυσιπλοΐα

7. lacte → iii. λακτόζη

8. frigidissimis → v. ρίγος

10. pedibus → ii. πεζικό

B.6.α.)

1. regīnae	είναι έμμεσο αντικείμενο στο ρήμα renarrat.
2. Graecōrum	είναι γενική υποκειμενική (ετερόπτωτος προσδιορισμός) στη λέξη insidias.
3. caseo	είναι αφαιρετική οργανική του μέσου στο ρήμα nutriuntur.
4. Locis	είναι απρόθετη αφαιρετική (τοπική) της στάσης σε τόπο στο ρήμα habent. Ο προσδιορισμός του τόπου εκφέρεται απρόθετα γιατί συνοδεύεται από επιθετικό προσδιορισμό (frigidissimis). Βλ. Αχ. Τζάρτζανος, <i>Λατινική Γραμματική Γ' Γενικού Λυκείου</i> , παράγρ. 147, υποσημείωση 2.
5. iners	είναι ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός

20735-Λύση

στη λέξη res.

β) Στις φράσεις «(Germani) lacte, caseo et carne nutriuntur» και «[...] (Germani) in fluminibus lavantur» για να δηλωθεί άμεση αυτοπάθεια στην ενεργητική φωνή χρησιμοποιείται η προσωπική αντωνυμία σε πτώση αιτιατική, ελλείψει της αυτοπαθητικής αντωνυμίας στη λατινική γλώσσα.

Στην προκειμένη περίπτωση:

«(Germani) lacte, caseo et carne nutriuntur → «(Germani) lacte, caseo et carne nutriunt se.

«[...] (Germani) in fluminibus lavantur» → (Germani) in fluminibus lavant se.

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ VI, ΜΑΘΗΜΑ XV

ΚΕΙΜΕΝΟ

α) Mens et animus et consilium et sententia civitātis posita est in legibus. Ut corpora nostra sine mente, sic civitas sine lege non stat. Legum ministri sunt magistrātus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

β) Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B. 2. Να συμπληρώσετε τη Στήλη Α΄ του πίνακα με μια λατινική λέξη από τα δύο αποσπάσματα που συνδέεται ετυμολογικά με κάθε μια από τις λέξεις της Στήλης Β΄:

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
	δέσποινα
	γαλακτοκομικά
	καρναβάλι
	καταπέλτης
	λουτήρας

Μονάδες 10

B. 6. α) Να επιλέξετε πέντε από τους ετερόπτωτους προσδιορισμούς σε γενική που υπάρχουν στα δύο αποσπάσματα και στη συνέχεια να συμπληρώσετε τον πίνακα:

Ετερόπτωτος προσδιορισμός σε γενική πτώση	Επιρρηματική σχέση που δηλώνεται	Όρος στον οποίο αναφέρεται
---	----------------------------------	----------------------------

20784

(μονάδες 10)

β) [...] magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte.

Στο παραπάνω απόσπασμα να γράψετε το εννοούμενο ποιητικό αίτιο (4 μονάδες) και να μετατρέψετε την παθητική σύνταξη σε ενεργητική (6 μονάδες).

(μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθηνιασμός

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

20784-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

α) Ο νους / το πνεύμα και η ψυχή και η σκέψη και η άποψη / κρίση / θέση της πολιτείας βρίσκονται / είναι τοποθετημένα στους νόμους. Όπως τα σώματά μας (δεν υπάρχουν) χωρίς νου (ψυχή), έτσι και η πολιτεία χωρίς (τον) νόμο δεν στέκεται / υπάρχει. Οι αρχές είναι υπηρέτες των νόμων, οι δικαστές είναι ερμηνευτές των νόμων, τελικά (και, τέλος) όλοι (εμείς) / ο καθένας είμαστε υπηρέτες των νόμων* γιατί έτσι μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι.

β) Ολόκληρη (όλη) η ζωή των Γερμανών περιορίζεται / συνίσταται στο κυνήγι και τη σπουδή των στρατιωτικών (πραγμάτων) / την ασχολία με τα στρατιωτικά (πράγματα) / στις στρατιωτικές ασχολίες. Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με την γεωργία (αλλά) τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Σε πάρα πολύ παγωμένους τόπους (αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν / έχουν μόνο δέρματα (ζώων) και πλένονται σε ποτάμια. Κάθε φορά που (όταν) η πολιτεία (χώρα τους) διεξάγει (κάνει) πόλεμο, εκλέγονται αρχές (εκλέγουν άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου.

B.2.

Στήλη Α΄	Στήλη Β΄
possumus	δέσποινα
lacte	γαλακτοκομικά
carne	καρναβάλι
pelles	καταπέλτης
lavantur	λουτήρας

B. 6. α)

Ετερόπτωτος προσδιορισμός σε γενική πτώση	Είδος γενικής	Όρος στον οποίο αναφέρεται
civitatis	υποκειμενική (κτητική)	sententia (mens, animus, consilium)
legum	αντικειμενική	ministri / interpretes / servi
Germanorum	υποκειμενική	vita

20784-Λύση

rei	αντικειμενική	studiis
vitae	αντικειμενική	potestate
necisque	αντικειμενική	potestate

(οι μαθητές/τριες μπορούν να επιλέξουν ελεύθερα πέντε από τους παραπάνω προσδιορισμούς)

β) Εννοούμενο ποιητικό αίτιο: a Germanis (επειδή είναι έμψυχο)

Ενεργητική φωνή: Germani magistratus cum vitae necisque creant.

αθημπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ VI, ΜΑΘΗΜΑ IX, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) In eā civitāte, quam leges continent, boni viri libenter leges servant. Lex enim est fundamentum libertātis, fons aequitātis.

β) Brutus ex vulnere dolōre magno cultrum extrahit et delictum punire parat. Populum concitat et Tarquinio imperium adimit. Liber iam populus Rōmānus duo consules, Iunium Brutum et Tarquinius Collatīnum, deligere constituit.

γ) Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να βρείτε με ποια λατινική λέξη των κειμένων που σας δόθηκαν έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω νεοελληνικές λέξεις: τηλεόραση, ουλή, μεγαλόπνοος, ποινικολόγος, σαλτάρισμα.

Μονάδες 10

B.6.α.) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

1. libenter	είναι ..... στο .....
2. aequitātis	είναι ..... στο .....
3. dolōre	είναι ..... στο .....
4. Equestribus	είναι ..... στο .....
5. a mercatoribus	είναι ..... στο .....

(μονάδες 10)

β) «In eā civitāte [...] boni viri libenter leges servant» και «Brutus ex vulnere dolōre magno cultrum extrahit»: στις παραπάνω κύριες προτάσεις να μετατρέψετε τα ρήματα σε απαρέμφατα, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στα υποκείμενά τους, ξεκινώντας για την πρώτη πρόταση με τη φράση «Cicero dicit» (μονάδες 6) και για τη δεύτερη με τη φράση «Homines narrant» (μονάδες 4).

(μονάδες 10)

Μονάδες 20

21059-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

Α.α) Σε αυτήν την πολιτεία, την οποία συγκρατούν/στεριώνουν οι νόμοι, οι καλοί άνδρες (πολίτες) πρόθυμα τηρούν τους νόμους. Γιατί ο νόμος είναι το θεμέλιο της ελευθερίας, η πηγή της δικαιοσύνης.

β) Ο Βρούτος βγάζει (τραβώντας) το μαχαίρι από το τραύμα με μεγάλο πόνο/μεγάλη οδύνη και ετοιμάζεται να τιμωρήσει το έγκλημα. Ξεσηκώνει τον λαό και αφαιρεί την εξουσία από τον Ταρκύνιο. Ελεύθερος πια ο ρωμαϊκός λαός αποφασίζει να εκλέξει δυο υπάτους, τον Ιούνιο Βρούτο και τον Ταρκύνιο Κολλατίνο.

γ) Στις υπομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά τους και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό. Δεν επιτρέπουν να εισάγεται σ' αυτούς (στη χώρα τους) κρασί από τους εμπόρους, γιατί από αυτό το πράγμα, όπως πιστεύουν, οι άντρες γίνονται μαλθακοί κι εκθηλώνονται.

Β.2. τηλεόραση→ servant
ουλή→ vulnere
μεγαλόπνοος→ magno
ποινικολόγος→ punire
σαλτάρισμα→ desiliunt

Β.6.α.)

1. libenter	είναι επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα servant.
2. aequitātis	είναι γενική υποκειμενική (ετερόπτωτος προσδιορισμός) στη λέξη fons.
3. dolōre	είναι αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα extrahit.
4. Equestribus	είναι ομοιόπτωτος επιθετικός προσδιορισμός στη λέξη proeliis.
5. a mercatoribus	είναι εμπρόθετος (επειδή είναι έμψυχο) προσδιορισμός του ποιητικού αιτίου στο παθητικής φωνής απαρέμφατο importari.

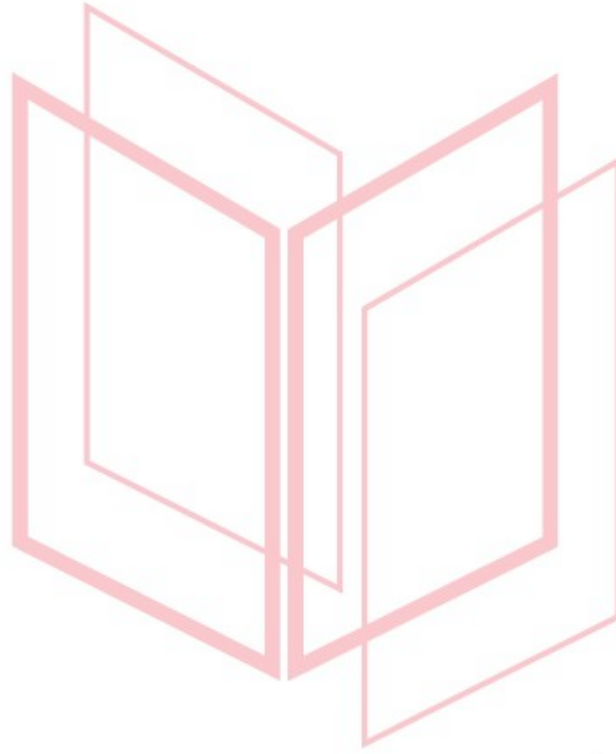
β) Μετατροπή της κύριας πρότασης «In eā civitatē [...] boni viri libenter leges servant» σε απαρεμφατική →

Cicero dicit in eā civitatē bonos viros libenter leges servare.

21059-Λύση

Μετατροπή της κύριας πρότασης «Brutus ex vulnere dolōre magno cultrum extrahit» σε
απαρεμφατική →

Homines narrant Brutum ex vulnere dolōre magno cultrum extrahere.

αθημπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ XIV, ΜΑΘΗΜΑ XV

ΚΕΙΜΕΝΟ

i. Post bellum Actiacum Cassius Parmensis, qui in exercitu M. Antōnii fuerat, Athēnas confūgit. Ibi vix animum sollicitum somno dederat, cum repente apparuit ei species horrenda. Existimāvit ad se venire hominem ingentis magnitudinis et facie squalidā, similem effigiēi mortui.

ii. Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα στη Νέα Ελληνική.

Μονάδες 20

B.2. φάτσα, αμβροσία, ρίγος, πέλμα, λουτήρας: με ποιες λέξεις των δοθέντων κειμένων συγγενεύουν ετυμολογικά οι παραπάνω λέξεις της Νέας Ελληνικής; Να απαντήσετε συμπληρώνοντας τον παρακάτω πίνακα:

Νεοελληνική λέξη:	Λατινική λέξη με ετυμολογική συγγένεια:

Μονάδες 10

B.6.α) Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των παρακάτω όρων:

Όροι:	Συντακτική λειτουργία:
in exercitu	
somno	

21062

facie	
lacte	
vitae	

Μονάδες 10

B.6.β) Cum... horrenda, cum... gerit: να αναγνωρίσετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων (Μονάδες 2), να προσδιορίσετε τον σύνδεσμο με τον οποίο εισάγονται(4), καθώς και τη λειτουργία τους (4).

Μονάδες 10

Μονάδες 20

αθλημπινίσης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

21062-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

i. Μετά τον πόλεμο στο Άκτιο ο Κάσσιος από την Πάρμα, ο οποίος ήταν στον στρατό του Μάρκου Αντωνίου/είχε υπηρετήσει στον στρατό του Μάρκου Αντωνίου, κατέφυγε στην Αθήνα. Εκεί πριν καλά καλά/μόλις είχε παραδώσει το ταραγμένο πνεύμα/την ταραγμένη του ψυχή στον ύπνο, όταν εμφανίστηκε ξαφνικά σε αυτόν φρικτή μορφή. Νόμισε πως ερχόταν σε αυτόν/προς το μέρος του (ένας) άνθρωπος πελώριου μεγέθους και με βρώμικο πρόσωπο/με πελώριο ανάστημα και βρώμικη όψη, όμοιος με εικόνα/είδωλο/μορφή νεκρού.

ii. Όλη (ολόκληρη) η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι και στη σπουδή των στρατιωτικών πραγμάτων/στην ασχολία με τα στρατιωτικά πράγματα (στις στρατιωτικές ασχολίες). Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία· τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους/Αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες, φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η χώρα τους κάνει/ η πολιτεία διεξάγει πόλεμο, εκλέγονται άνδρες με εξουσία ζωής και θανάτου.

B.2.

Νεοελληνική λέξη:	Λατινική λέξη με ετυμολογική συγγένεια:
φάτσα	facie
αμβροσία	mortui
ρίγος	frigidissimis
πέλμα	pelles
λουτήρας	lavantur

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

B.6. α)

Όροι:	Συντακτική λειτουργία:
in exercitu	εμπρόθετος προσδιορισμός της κατάστασης στο fuerat
somno	έμμεσο αντικείμενο στο dederat

21062-Λύση

facie	αφαιρετική της ιδιότητας στο <i>hominem</i>
lacte	αφαιρετική (οργανική) του μέσου στο <i>nutriuntur</i>
vitae	γενική αντικειμενική στο <i>potestate</i>

B.6. β) *Cum... horrenda*: δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον αντίστροφο σύνδεσμο *cum*, γιατί δηλώνει αιφνίδιο γεγονός (ονομάζεται αντίστροφος, γιατί το κύριο νόημα βρίσκεται στη δευτερεύουσα και το δευτερεύον στην κύρια). Εκφέρεται με οριστική παρακειμένου (και, σε σχέση με την προσδιοριζόμενη κύρια πρόταση, στην οποία το ρήμα βρίσκεται σε υπερσυντέλικο (*dederat*), δηλώνει το υστερόχρονο στο παρελθόν). Μετά τον αντίστροφο *cum* υπάρχει το επίρρημα *repente*, ενώ στην κύρια πρόταση υπάρχει το επίρρημα *vix*. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης «*Ibi vix animum sollicitum somno dederat*».

cum... gerit: Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον χρονικό επαναληπτικό σύνδεσμο *cum* και εκφέρεται με οριστική, χρόνου ενεστώτα. Δηλώνει την αόριστη επανάληψη στο παρόν και στο μέλλον. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα *creantur* της κύριας πρότασης που ακολουθεί.

αθηνάπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ VI, ΜΑΘΗΜΑ XI, ΜΑΘΗΜΑ XV**ΚΕΙΜΕΝΑ**

α) Legum ministri sunt magistrātus, legum interpretes iudices, legum denique omnes servi sumus: sic enim liberi esse possumus.

β) In agro Falerno Hannibal ex insidiis Fabii Maximi se expedīvit. Postquam XIV annos in Italiā complēvit, Carthaginienses eum in Africam revocavērunt.

γ) Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική τα αποσπάσματα.

Μονάδες 20

B.2. Να βρείτε με ποια λατινική λέξη των κειμένων που σας δόθηκαν έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω νεοελληνικές λέξεις: σερβίτσιο, δεσπότης, εμπόδιο, νεκρομαντεία, οينوμαγειρείο.

Μονάδες 10

B.6.α.) Να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους όρους της α' στήλης και να προσδιορίσετε και τον όρο στον οποίο αναφέρονται:

Λέξη στο κείμενο Α' στήλη	Συντακτική λειτουργία	Όρος που προσδιορίζεται
Legum (το πρώτο)		
liberi		
magistratus (το δεύτερο)		
cum potestate		
rē		

(Μονάδες 10)

β) «In agro Falerno» «Equestribus proeliis»

Στις παραπάνω εκφράσεις, αφού εντοπίσετε τους ομοιόπτωτους επιθετικούς προσδιορισμούς και τον όρο που προσδιορίζουν (μονάδες 4), να τους μετατρέψετε σε

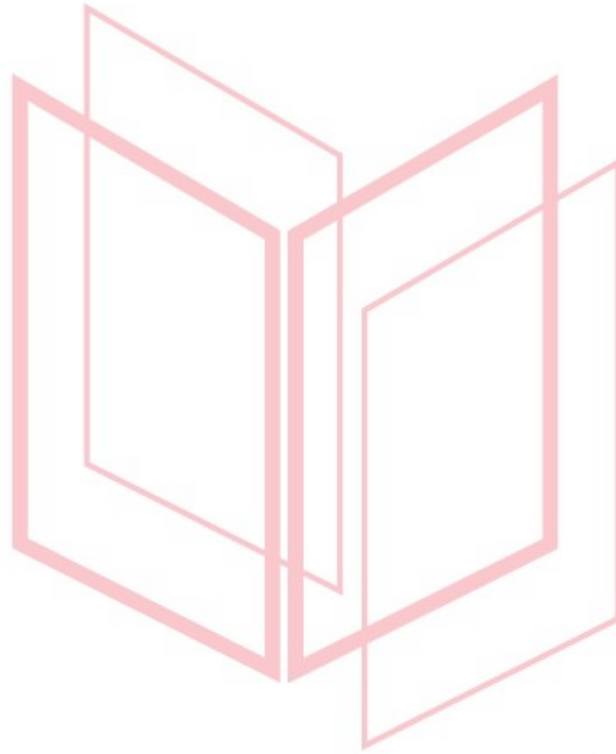

21321

δευτερεύουσες αναφορικές προσδιοριστικές προτάσεις, επιλέγοντας το σωστό γένος της αναφορικής αντωνυμίας, ανάλογα με τον προσδιοριζόμενο κάθε φορά όρο, τον οποίο θα αντιγράψετε (μονάδες 6).

(Μονάδες 10)

Μονάδες 20

αθιμπινίσις

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

21321-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

α) Οι αρχές (άρχοντες) είναι υπηρέτες (θεράποντες) των νόμων, οι δικαστές (είναι) ερμηνευτές των νόμων, τέλος όλοι είμαστε υπηρέτες των νόμων: γιατί έτσι μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι.

β) Ο Αννίβας στο «Φαλερνό αγρό» (στην περιοχή του Φαλέρνου) ξέφυγε από την ενέδρα του Φάβιου Μάξιμου. Αφού συμπλήρωσε δεκατέσσερα χρόνια στην Ιταλία, οι Καρχηδόνιοι τον ανακάλεσαν στην Αφρική.

γ) Όταν η χώρα τους κάνει πόλεμο, εκλέγονται άρχοντες με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν (κάτω) από τα άλογα και πολεμούν πεζοί: η χρήση σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό. Δεν επιτρέπουν να εισάγεται απ' τους εμπόρους κρασί σ' αυτούς (στη χώρα τους), επειδή από αυτό το πράγμα, όπως πιστεύουν, οι άνθρωποι γίνονται μαλθακοί και εκθηλώνονται.

B.2.

σερβίτιο: servi

δεσπότης: possumus

εμπόδιο: pedibus

νεκρομαντεία: necis(que)

οινομαγειρείο: vinum

B.6.α)

Λέξη στο κείμενο Α' στήλη	Συντακτική λειτουργία	Όρος που προσδιορίζεται
Legum (το πρώτο)	γενική αντικειμενική (ετερόπτωτος προσδιορισμός)	στο ministri
liberi	Κατηγορούμενο	στο εννοούμενο υποκείμενο nos από το συνδεδετικό esse
magistratus (το δεύτερο)	υποκείμενο	στο ρήμα creantur
cum potestate	εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου	στο ρήμα creantur
rē	απρόθετη αφαιρετική ως επιρρηματικός προσδιορισμός του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου	Στα ρήματα remollescunt και effeminantur

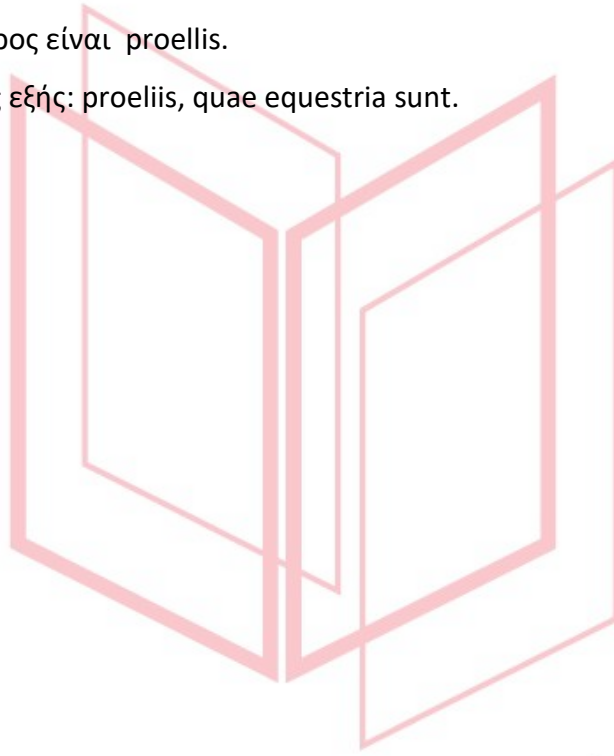
21321-Λύση

β) In agro Falerno»: Στην φράση ο επιθετικός προσδιορισμός είναι η λέξη Falerno και ο προσδιοριζόμενος όρος είναι agro.

Η ανάλυση θα γίνει ως εξής: in agro, qui Falernus erat.

«Equestribus proeliis»: Στην φράση ο επιθετικός προσδιορισμός είναι η λέξη Equestribus και ο προσδιοριζόμενος όρος είναι proellis.

Η ανάλυση θα γίνει ως εξής: proeliis, quae equestria sunt.

αθλημπινίσης

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ XV

ΚΕΙΜΕΝΟ

Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit. Germāni non student agricultūrae; lacte, caseo et carne nutriuntur. Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur. Cum civitas bellum gerit, magistrātus creantur cum vitae necisque potestāte. Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur: ephippiōrum usus res turpis et iners habētur. Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur.

A. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα.

Μονάδες 20

B.1. Να αντιστοιχίσετε καθεμιά από τις φράσεις της στήλης Α' με μία φράση της στήλης Β', ώστε να συμπληρώνεται ορθά το νόημά της. Τρία στοιχεία της στήλης Β' περισσεύουν.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. Ο Ιούλιος Καίσαρ είναι ο καλλιτέχνης του είδους των «απομνημονευμάτων»	A. τον 9 ^ο αι. π.Χ.
2. Σύμφωνα με την περιγραφική διαίρεση της εποχής της λατινικής λογοτεχνίας, η κλασική εποχή φτάνει ως	B. Σαντούρνιος στίχος.
3. Το εντόπιο λατινικό μέτρο που χρησιμοποιήθηκε από τον Λίβιο Ανδρόνικο για τη μετάφραση της Οδύσσειας του Ομήρου ονομάζεται	Γ. η δημιουργική πρόσληψη (imitatio) και ο ανταγωνισμός (aemulatio).
4. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με το ελληνικό πρότυπο είναι	Δ. ότι οι Ρωμαίοι συχνά αλλοιώνουν ή μεταμορφώνουν τα ελληνικά είδη ή παράγουν νέα είδη.
5. Η Αινειάδα (Aeneis) είναι έργο	Ε. σε ύφος που ανακαλεί τον Ξενοφώντα.
	ΣΤ. που έγραψε ο Κόιντος Οράτιος Φλάκκος.
	Z. τον θάνατο του Αυγούστου, το 14

21479

i. in memoriam

ii. in medias res

5. Κατά τη διάρκεια της ελληνιστικής περιόδου διαδόθηκε ..... ο ελληνικός πολιτισμός και η ελληνική γλώσσα και ταυτόχρονα πόλεις της Ανατολής, όπως η Πέργαμος και η Αντιόχεια, εξελίχθηκαν σε μεγάλα πνευματικά κέντρα.

i. urbi et orbi

ii. sui generis

Μονάδες 10

B.4. Να γράψετε ό,τι ζητείται για τους παρακάτω τύπους.

omnis: η αφαιρετική ενικού

rei: η γενική πληθυντικού

consistit: γ' ενικό οριστικής παρακειμένου στην ίδια φωνή που βρίσκεται ο τύπος

lacte: η ονομαστική ενικού

carne: η ονομαστική ενικού

nutriuntur: το απαρέμφατο ενεστώτα στην ίδια φωνή που βρίσκεται ο τύπος

locis: η αιτιατική πληθυντικού

pelles: η αφαιρετική πληθυντικού

fluminibus: η κλητική πληθυντικού

lavantur: το α' ενικό στον ίδιο χρόνο και φωνή

potestāte: η ονομαστική ενικού

equestribus: η ονομαστική ενικού στο αρσενικό γένος

desiliunt: το β' ενικό παρατατικού

iners: η γενική πληθυντικού και η αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

se: η δοτική ενικού

importāri: ο ίδιος τύπος στην ενεργητική φωνή

eā: η αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (μονάδες 18)

B.5.α) «Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur»: να μεταφέρετε τους κλιτούς τύπους στον άλλο αριθμό.

(μονάδες 6)

β) «Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur:» και «Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur»: στο παραπάνω απόσπασμα να εντοπίσετε τα ρήματα και να τα

21479

μεταφέρετε στο β' πληθυντικό, διατηρώντας τον ίδιο χρόνο και την ίδια φωνή.

(μονάδες 6)

Μονάδες 30

Β.6.α) Στο απόσπασμα «Equestribus proeliis ... effeminantur» να εντοπίσετε τις αφαιρετικές που έχουν επιρρηματική σημασία- εμπρόθετες και απρόθετες- και να βρείτε τη συντακτική τους λειτουργία, εντοπίζοντας και τη λέξη από την οποία εξαρτώνται.

Αφαιρετικές με επιρρηματική σημασία (εμπρόθετες ή απρόθετες)	Λέξη από την οποία εξαρτώνται
1.	είναι ..... στο .....
2.	είναι ..... στο .....
3.	είναι ..... στο .....
4.	είναι ..... στο .....
5.	είναι ..... στο .....

(μονάδες 10)

β) «Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit» και «Germāni non student agricultūrae»: να μετατρέψετε τα ρήματα των παραπάνω προτάσεων σε απαρέμφατα, κάνοντας τις απαραίτητες αλλαγές στα υποκείμενά τους. Να ξεκινήσετε με τη φράση «Iulius Caesar narrat».

(μονάδες 10)

Μονάδες 20

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

21479-Λύση

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A. Ολόκληρη (όλη) η ζωή των Γερμανών περιορίζεται στο κυνήγι και στη σπουδή των στρατιωτικών πραγμάτων/την ασχολία με τα στρατιωτικά πράγματα/στις στρατιωτικές ασχολίες. Οι Γερμανοί δεν ασχολούνται με τη γεωργία, (αλλά) τρέφονται με γάλα, τυρί και κρέας. Στους πάρα πολύ παγωμένους τόπους (αν και ζουν σε περιοχές φοβερά παγωμένες), φορούν μόνο δέρματα και πλένονται στα ποτάμια. Κάθε φορά που η πολιτεία (χώρα τους) διεξάγει (κάνει) πόλεμο, εκλέγονται αρχές (άρχοντες) με εξουσία ζωής και θανάτου. Στις ιππομαχίες συχνά πηδούν κάτω από τα άλογά τους και πολεμούν πεζοί: η χρήση των σελών θεωρείται πράγμα αισχρό και μαλθακό. Δεν επιτρέπουν να εισάγεται σ' αυτούς από τους εμπόρους κρασί, γιατί, εξαιτίας αυτού του πράγματος, όπως πιστεύουν, οι άντρες γίνονται μαλθακοί κι εκθηλώνονται.

B.1. 1. → E

2. → Z

3. → B

4. → Γ

5. → H

B.2.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
agricultūrae	κουλτουριάρης, υποκουλτούρα, ~~κούλουμα~~
pelles	πέλμα, ~~πέλαγος~~ , πελματογράφημα
lavantur	~~λουκέτο~~ , λούζομαι, λουτροθεραπεία
necis	νεκρανάσταση, νεκρώσιμος, ~~νεανικός~~
vinum	οινόπνευμα, ~~οικολογία~~ , οινοπαραγωγός

B.3. 1. → ii.

2. → ii.

3. → i.

4. → ii.

5. → i.

B.4.

omnis → omni

21479-Λύση

rei →	rerum
consistit →	constitit
lacte →	lac
carne →	caro
nutriuntur →	nutriri
locis →	loca (το ουσιαστικό είναι ετερογενές, στον πληθυντικό αριθμό, όταν δηλώνει τόπο/ τοποθεσία κλίνεται στο ουδέτερο γένος)
pellēs →	pellibus
fluminibus →	flumina
lavantur →	lavor
potestāte →	potestas
equestribus →	equester
desiliunt →	desiliebas
iners: →	inertium, inertia
se →	sibi
importāri →	importare
eā →	eas

B.5.α) «Locis frigidissimis pelles solum habent et in fluminibus lavantur»: Αν μεταφερθούν οι κλιτοί τύποι στον άλλο αριθμό τότε → loco frigidissimo pellem solum habet et in flumine lavatur.

β) «Equestribus proeliis saepe ex equis desiliunt ac pedibus proeliantur:» και «Vinum a mercatoribus ad se importāri non sinunt quod eā rē, ut arbitrantur, remollescunt homines atque effeminantur» Στις παραπάνω προτάσεις τα ρήματα είναι τα ακόλουθα: desiliunt, proeliantur, non sinunt, arbitrantur, remollescunt, effeminantur.

Μετατροπή των ρημάτων στο β' πληθυντικό του ίδιου χρόνου και της ίδιας φωνής:

desiliunt →	desilitis
proeliantur →	proeliamini
non sinunt →	non sinitis
arbitrantur →	arbitramini
remollescunt →	remollescitis

21479-Λύση

effeminantur → effeminamini

B.6.α)

Αφαιρετικές επιρρηματική (εμπρόθετες απρόθετες)	με σημασία ή	Λέξη από την οποία εξαρτώνται
1. proeliis		είναι αφαιρετική τοπική του χρόνου στο desiliunt (ο χρόνος εκφέρεται απρόθετα, διότι συνοδεύεται από επιθετικό προσδιορισμό, το equestribus, βλ. Αχ. Τζάρτζανος, <i>Λατινική Γραμματική Γ' Γενικού Λυκείου</i> , παράγρ. 147, υποσημείωση 2.)
2. ex equis		είναι εμπρόθετος προσδιορισμός της απομάκρυνσης (από τόπο) στο ρήμα desiliunt.
3. pedibus		είναι αφαιρετική οργανική του τρόπου στο ρήμα proeliantur.
4. a mercatoribus		είναι εμπρόθετος του ποιητικού αιτίου στο παθητικής φωνής απαρέμφατο importāri.
5. rē		είναι απρόθετη αφαιρετική (οργανική) του εξωτερικού αναγκαστικού αιτίου στο ρήμα remollescunt.

β) «Germanōrum vita omnis in venationibus atque in studiis rei militāris consistit» →

Iulius Caesar narrat Germanorum vitam omnem in venationibus atque in studiis rei militaris consistere.

«Germāni non student agricultūrae» → Iulius Caesar narrat Germanos non studere agricultūrae.

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ